

4. Retningslinjer for intern transport af kulturarvsgenstande

Formål

Kulturarvsgenstande skal transporteres på en sådan måde, at de ikke lider overlast eller udsættes for risiko for overlast under transporten.

Der kan være tale om flytning af en genstand mellem to nabolokaler, eller mellem to separate bygninger og processen kan involvere transport på trapper og i elevatorer.

Retningslinjerne omfatter transport af kulturarvsgenstande internt på institutioner eller mellem institution og magasin.

Anvisninger

- En transport af en kulturarvsgenstand skal være gennemtænkt og planlagt i detaljer, så der ikke opstår uforudsete komplikationer undervejs. Man skal f.eks. sikre sig, at der er tilstrækkelig plads på gange og i elevatorer, og at der gjort plads til genstanden på det nye opbevaringssted.
- Ved tilrettelæggelse af transporten skal der tages højde for, om genstanden kommer fra en type til en anden type klima. Et kort ophold i en zone med en anden temperatur og fugtighed er ikke kritisk. Hvis genstanden flyttes fra een klimazone til en anden med en forskel på over 10°C i temperatur og 10% RF, skal der træffes særlige forholdsregler for at undgå kondensation eller i værste fald revnedannelser. Disse opstår pga. spændinger, som skyldes forskellig volumenændring ved temperaturændringer i de materialer, genstanden består af. En passende forholdsregel kan være emballering i isolerende lufttæt plastic. Genstanden skal henstå til akklimatisering i de nye omgivelser i op til et døgn, før den pakkes ud.
- Man skal på forhånd tage stilling til, hvor mange personer det vil være hensigtsmæssigt at være til transporten. Som regel skal der være mindst to til en intern transport, således at den ene person kan sørge for at fastholde genstanden, medens den anden person åbner og lukker døre og sørger for afsætningsmuligheder.
- Før transporten skal man sørge for, at ens hænder er korrekt beskyttet. Man skal have rene hænder, og det skal vurderes, om der skal bruges handsker.
- Kulturarvsgenstande over en vis størrelse (50 l /10 kg) skal transporteres på særligt indrettede rulleborde eller transportvogne med letløbende hjul. Genstandene skal være fastgjorte og være beskyttet med polstring for at forhindre stød og vibrationer (se fig. 2-3). Kulturarvsgenstande må aldrig slæbes, og man må aldrig løfte museumsgenstande i eventuelle hanke eller håndtag.
- Små genstande kan bæres på en bakke, pakket i eller understøttet med syrefrit papir, Tyvek® eller polyethylenskum (Ethafoam® eller Plastazote®), således at genstanden ikke bliver skrammet under transporten (se [Forhandlerlisten](#)). Dele af museumsgenstanden må ikke stikke ud over kanten af bakken eller transportvognen.

- Transport på trapper stiller særlige krav til sikker håndtering og beskyttelse mod stød og skrammer, især når det drejer sig om store genstande. Det er derfor u hensigtsmæssigt at indrette værksteder, magasiner og udstillinger i lokaler, hvortil der kun er adgang via trapper.
- Ved transport af svampeskadede genstande eller lignende, hvor der er fare for, at svampesporene kan spredes til omgivelserne, skal genstanden være emballeret.
- Hvis der er tale om autotransport over større afstande f.eks. mellem et fjernmagasin og et udstillingslokale, må transporten opfattes som en ekstern transport (se [Retningslinjer for ekstern transport](#)) i henseende til klimakrav og krav til beskyttelse mod stød og vibrationer.

Fig. 2. To generationer af vogne til transport af malerier.

Fig. 3. Støtte af sandsække og silkepapir til transport af keramik

Litteratur

Art in transit: Handbook for Packing and transporting paintings. Washington: National Gallery of art, 1991.

STOLOW, N. *Conservation and Exhibition: Packing, transport, storage and environmental consideration.* London, 1987.